

ønsker, og det, man skal skaffe dem, er et levende Indtryk af, hvor rig og mangfoldig f. Eks. vor Stenalderkultur har været, og at de Genstande, som vort Nationalmuseum raader over, ikke er saadanne enkelte Genstande, som maaske kan kaste et vist Lys over, hvordan man har levet paa den Tid, men at de ogsaa faar et Indtryk af, saaledes som Museet jo ogsaa giver det i Øjeblikket, baade hvor vore Forfædre har haft deres Boplads f. Eks., og af, hvilken Mangfoldighed og Rigdom af Genstande der er, saaledes at der derigennem kan gives et levende Indtryk af, i hvor høj Grad vore Forfædre har taget Landet i Besiddelse.

Jeg kan ikke komme udenom, at netop denne Helhed, denne Enhed og denne Massevirkning, om man vil, er det overordentlig nødvendigt at bibeholde, og jeg kan ikke se rettere end, at hvis det ikke er Meningen at bibeholde dette, saa er det i høj Grad beklageligt. At Museet og ikke mindst denne Afdeling, Oldsagsafdelingen, som jeg har omtalt, for at den skal blive det for Folket, som er ønskeligt, maa virke ved hele sin samlede Vægt, lader sig aldeles ikke bestride, og efter min Mening betyder det i alt Fald en væsentlig Forringelse af Museets folkelige Værdi, hvis kun en Del af Samlingerne i Praksis bliver offentlig tilgængelig, hvad der ogsaa vil betyde et Brud med aarhundredgammel Museumstradition, og det er, synes det mig, for øvrigt heller ikke stemmende med de Ord, som Direktør Mackeprang udtalte til Rigsdagen foran Nationalmuseet ved Besøget i Gaar. Direktør Mackeprang talte imod den Mulighed, at Samlingerne kunde blive spredt, og fremhævede stærkt Betydningen af en samlet Enhed og Helhed, men en saadan fremkommer ikke, hvis der sker en indre Deling, saaledes at kun en Del, stor eller lille, bliver tilgængelig for Offentligheden.

Det kan jo ikke være Pladshensyn, der har været bestemmende for Direktørens Synspunkt. I Bemærkningerne til Lovforslaget om Museets Bygningsforhold er det oplyst, at de Samlinger, der efter Forslagets Plan tænkes anbragt i det udvidede Prinsens Palæ, vil kræve en Plads af 6 200 m², men efter Udvalgets ifølge det foreliggende Lovforslag vil Palæet i alt komme til at raade over 6 500 m². Det skulde med andre Ord af den Grund ikke være nødvendigt at gaa til en indre Deling, der vil efter den Plan, som Direktør Mackeprang jo, om end maaske betinget, har givet sin Støtte, foreløbig ikke være Grund til Ængstelse for Pladsmangel.

Det var disse to Ting, jeg havde at bemærke: først Ønsket om, at Frilands-

museet bliver bragt ind under den samlede Museumsplan, og dernæst en Henstilling til Udvalget om at skaffe nærmere Klarhed over Rækkevidden af disse Direktør Mackeprangs Udtalelser.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Skønt det jo ikke er en stor Sag, vil jeg dog gerne gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at hans Betragtninger med Hensyn til den enkelte Lerpotte hviler paa en ganske forkert Psykologi, og det er det, der er Hovedsagen her. Denne Indgangshal ønsker jeg, for at den skal være et Springbræt for de besøgendes Fantasi, saaledes at de ser bl. a. Anvendelsen af Lerpotten, Anvendelsen af en eller anden Økse m. m. og derved faar Lyst til at se Massen. Hvis det ærede Medlem vil gøre nogle Besøg og iagttage Menneskene, vil det ærede Medlem komme til at sande, at jeg ser rigtigt paa, hvorledes det psykologisk virker paa Menneskene, og det er dog det, det kommer an paa.

Holstein: Det er mig ikke muligt at begribe, hvorledes den højtærede Undervisningsminister har kunnet bringe et saadant Forslag over sit Hjerte og over sin Hjerne, saa meget mere som den højtærede Undervisningsminister ved saa mange andre Lejligheder har vist, at han i betydeligt Maal besidder begge Dele. I snart halvhundred Aar har det nu været enstemmig erkendt af Regeringer og Rigsdage, af vore Museumsautoriteter og af den offentlige Mening, at vore nationale Samlinger var installeret paa en ganske utilfredsstillende Maade. Aarti for Aarti har Forholdene forværret sig og tilspidset sig, og nu er de endt med at være ganske uforsvarlige og uanstændige. Ærede Medlemmer, som har gjort Besøget i Gaar Formiddags paa Nationalmuseet, vil kunne have overbevist sig om, at dette ikke er for meget sagt.

Men just som Foredrelsen er paa det dybeste, kommer der et lykkeligt Initiativ ude fra Befolkningen selv, som viser, at Oprejnsningens Time er, om ikke inde, saa i hvert Fald nær eller burde være nær. Hvad er det for et Privatinitiativ, vi her har været Vidne til? Ja, det er jo ikke et Privatinitiativ af den Art, vi saa ofte ser, der hovedsagelig ytrer sig i en Opfordring til Regering og Rigsdag om at gøre noget. Den Form